

1. Obiekt

584/1

KOŚCIOŁ PARAFIALNY p.w. Narodzenia NP Marii

2. Czas powstania

XVI/ 1730-39

3. Miejscowość

Ł U B I E

F1

F2

F3

4. Adres

Lubie-Kopienice

ul. Maję obok nr 33

nr hipoteczny K.w. [redacted]

5. Przynależność administracyjna

katowickie

województwo

gmina Zbrosławice

pow. TARNOWSKIE GÓRY

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna

przed 1 VI 1975

katowickie

województwo

gliwicki

powiat

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzym-kat
Lubie

9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

Nr 349/60

data 7.03.1960

dec Kopienice

Brak informacji o najwcześniejszych fundatorach i budowniczych kościoła.

Pierwszy kościół wzmiankowany w 1337 r. jako parafialny, od 1447 r. od 1679 r. poświęcony p.w. śś. Piotra i Pawła, od 1687 r. p.w. Narodzenia Np. Marii.

Obecny zbudowany ok. XVI w. Po pożarze powiększony i przebudowany w stylu późnobarokowym 1730-39 m.in. kosztem właścicieli wsi Mikołaja Leopolda i Marii Zuzanny Otiesławów wybudowano nową apsydę, prezbiterium, 1739 ukończono budowanie wieży która zawaliła się w 1743 r., w 1744 wzniesiono fasadę zachodnią. Remontowany 1934, zniszczony przez pożar w 1947 r. i w tym samym odbudowany.

Późnogotycki, przekształcony w epoce baroku. Orientowany.

Kościół parafialny położony jest w środku pasma zabudowy wiejskiej po wschodniej stronie pasma zabudowy. Usytuowany w pewnym oddaleniu od drogi na niewielkim wzniesieniu otoczonym od południa, północy i wschodu murem z kamienia łamanego za którym w centralnej części wzgórza pobudowany jest kościół a wokół wewnątrz muru cmentarz; druga część cmentarza położona jest po wschodniej stronie za drogą lokalną. Od strony zachodniej od głównej drogi wiejskiej do bramy kościoła prowadzi szeroki, wyłożony płytami chodnik.

Ściany murowane z kamienia łamanego i cegły, potynkowane od strony zewnętrznej i wewnętrznej.

Prezbiterium zamknięte trójbocznie, dwuprzęsłowo /apsyda barokowa/, przy nim od północy późniejsze prostokątne, zakrystia z lożą kolatorską na piętrze otwartą do prezbiterium arkadą o łuku segmentowym.

Nawa prostokątna, trójprzęsłowa, szersza i wyższa od prezbiterium, pod nawą krypta z grobami fundatorów. Przy nawie od zachodu kwadratowa wieża z kruchtą w przyziemiu, po bokach wieży barokowe piętrowe dobudówki nie wyodrębniające się w bryle kościoła: południowa kaplica Grobu Chrystusowego w północnej okragła lokalność z drewnianymi kręconymi schodni na chór muzyczny i wieżę. Ściany prezbiterium i nawy rozcłonkowane pilastrami z odankami belkowania w miejsce kapiteli, w apsydzie przełamującymi się w narożnikach. Tęcza zamknięta półkoliście, wsparta na wydatnych fliarach.

Sklepienia: w prezbiterium i nawie kolebkowe z lunetami na gurtach spływających na pilastry, w apsydzie trzy lunety rozdzielone gurtami, w kaplicy sklepienie krzyżowe, w zakrystii kolebkowe podwyższone, w kruchcie pod wieżą żaglaste, w lokalnościach na piętrze wieży krzyżowe, w przybudówkach krzyżowo-kolebkowe.

Chór muzyczny murowany, późnobarokowy, w części środkowej lekko wycięty, rozparty na trzech arkadach kolumnowych o łukach koszowych z balustradą drewnianą o ozdobnych balasach. W podniebiu chóru sklepienie żaglaste na gurtach spływających na pilastry.

W przejściach pod chórem do nawy z kruchty, pod wieżą oraz do kaplicy Grobu Chrystusa cztery kraty w. XVIII.

Na zewnątrz przy prezbiterium od południa i północy dwie skośne szkarpy wyznaczające długość gotyckiego prezbiterium. Nawa opięta szkarpami nakrytymi daszkami dachówkowymi, między szkarpami pod północą nowsze murowane wejście na piętro do loży kolatorskiej.

Okna prezbiterium i nawy zamknięte półkoliście ze słabo czytelnym i uszkodzonym napisem na arkadzie dotyczącym ks. Joahima Muszkowskiego miejscowego proboszcza; drzwi klepkowe zapewne pocz. w. XIX na progu reszta zatartego napisu.

Fasada zachodnia późnobarokowa odnowiona 1774 dwukondygnacyjna, trójpolowa z wieżą wyodrębniającą się lekkim ryzalitem, narożniki zaokrąglone. Podziały lizenami dźwigającymi niepełne belkowanie z attyką oraz ramowe. Na os. portal kamienny prostokątny, z rozetą oraz faliście wygiętym gzymsem, powyżej ponad gzymsem tablica dotycząca fundatorów przebudowy Mikołaja Leopolda i Marii Zuzanny Otiesławów. W polach bocznych nisze zamknięte łukiem koszowym z barokowymi rzeźbami śś. Joahima i Anny w. XVII/XVIII. W górnej części trzy okna zamknięte łukiem koszowym z kratami w. XVIII.

c.d. opisu na wkładce

14. Kubatura

3072,0 m³

15. Powierzchnia użytkowa

384,0 m²

16. Przeznaczenie pierwotne

kościół parafialny

17. Użytkowanie obecne

kościół parafialny

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Poza informacjami w rubr. 12 brak innych danych.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Obiekt w dobrym stanie technicznym.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Objąć bieżącą opieką konserwatorską.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

Kat. Zab. Szt. w Polsce, t. VI, woj. katowickie,
z. 5 pow. gliwicki, s. 41 i n.

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

25. Opracował

tekst ..... mgr Zbigniew Jagodziński, 1991 r. .....
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki ..... j.w., mgr Maria Lewicka-Jagodzińska 1991r. ....
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. ..... j.w. ....
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów ..... PSOZ Katowice .....

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO !

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. Miejscowość

Łubie

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

kościół parafialny

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

c.d. opisu p-kt 13, plan i fot. dodatk.

c.d. p-kt 13

Wieża połączona z górnym piętrem fasady spływami, ujęta na narożnikach pilastrami, nakryta cebulastym hełmem barokowym, z ośmioboczną latarnią zwieńczoną kopułką.

Dachy 1730-39 dwuspadowe, zakrystii pulpity kryte dachówką, nad nawą ośmioboczna wieżyczka na sygnaturkę. Dwoje drzwi klepkowych zapewne w. XVIII/XIX: 1. z prezbiterium do zakrystii ze starym zamkiem i antabą oraz trójkątną kłódką, 2. do nawy od zachodu ze starymi okuciami i zamkiem.

Polichromia wnętrza wykonana przez Józefa Machwitza z Tarnowskich Gór w 1947r.

Ołtarze: główny późnobarokowy 1785 z dekoracją w stylu regencji i rokoka, częściowo przerobiony 1869, odmalowany 1901 o wolnostojącej mensie i tabernakulum z rzeźbami aniołów przerobionym 2 ćw. XIXw. przed ołtarzem balustrada drewniana z ozdobnymi balasami 2 poł. XVIII; boczne o cechach barokowych w. XIX/?. Ambona późnobarokowa ok. 1785, odnowiona 1901, z motywami klasycystycznymi oraz rzeźbą Mojżesza na balustradzie. Chrzcielnica barokowa zapewne koniec XVIII kamienna z grupą Chrztu w Jordanie na pokrywie. Dwie ławki kółatorskie późnobarokowe jedna z datą 1764. Dwadzieścia ławek rokokowych 2 poł. XVIII. Konfesjonały: 1 późnobarokowy 2 poł. XVIII, przerobiony; 2. z 2 poł. XVIIIw.

F4

F5

F6

Wkładkę zbliżył: mgr Zbigniew S. Jagodziński, 1991

(imię, nazwisko, data)

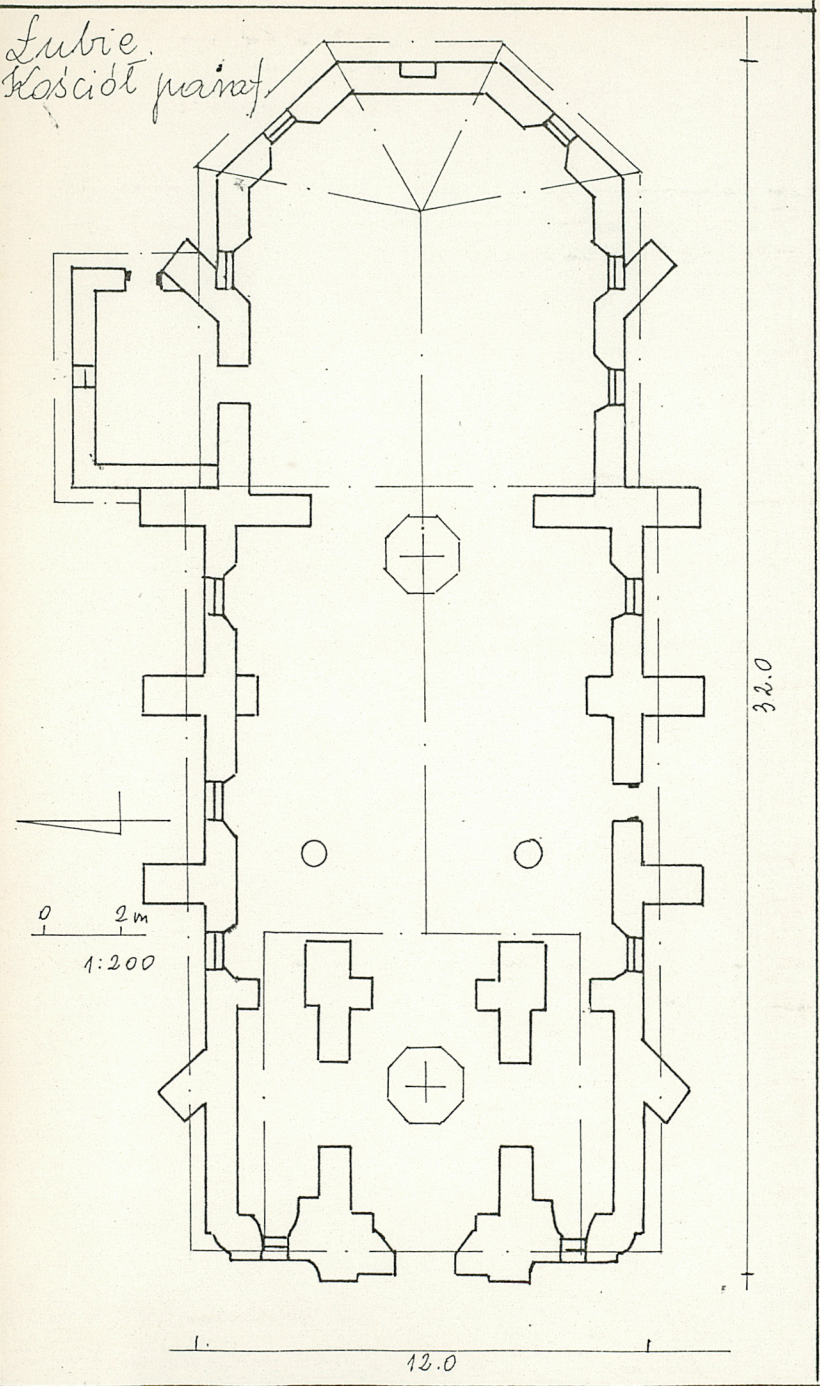
Miejsce przechowywania negatywów:

PSOZ Katowice

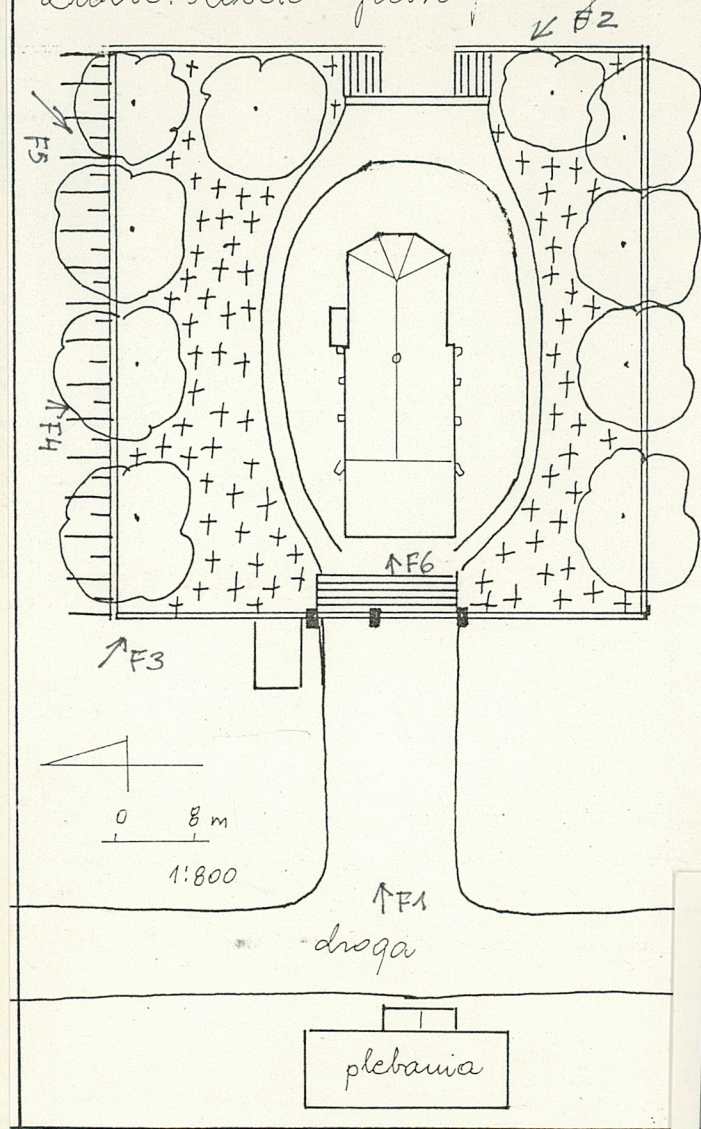
Wzór ODZ 1978 r.

Lubie.
Kościół paraf.

Lubie. Kościół parafialny.

F7